

ONTWERPBESLUIT WET NATUURBESCHERMING VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN
GELDERLAND

Wet natuurbescherming hoofdstuk 3, ontheffing soorten

Datum besluit : 27 september 2017
Onderwerp : Wet natuurbescherming - 2017-010132 - gemeente Oost Gelre
Activiteit : sloop en nieuwbouw Villa Adriana, Eibergseweg 1 te Groenlo
Verlenen/weigeren : verlenen ontheffing

Aanvrager : de heer J. Oostendorp, namens BUG B.V.
Zaaknummer : 2017-010132

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van BUG B.V., Lasondersingel 143, 7514 BR, Enschede, hierna te noemen de aanvrager, van 10 juli 2017 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming (Wnb).

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst wordt de ingediende aanvraag en het procesverloop toegelicht;
- Daarna volgt het besluit met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje 'beoordeling' wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met enkele algemene bepalingen en een toelichting op het verdere procesverloop ('overige verplichtingen' en 'zienswijzen').

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 10 juli 2017 ontvingen wij een aanvraag van BUG B.V. voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb voor de Gewone dwergvleermuis op grond van artikel 3.5 lid 4 voor het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen en rustplaatsen.

De ontheffing wordt aangevraagd in het kader van het in de wet genoemde belang:

- de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De aanvraag maakt onderdeel uit van deze ontheffing.

De volgende documenten zijn gebruikt bij de beoordeling van de aanvraag:

- Ondertekend aanvraagformulier Wet natuurbescherming ontheffing beschermde soorten, d.d. 10 juli 2017;
- Quicksan natuuronderzoek Eibergseweg 1 Groenlo, augustus 2016;
- Addendum: aanvullend ecologisch onderzoek villa Adriana, juli 2017;
- Ecologisch werkprotocol Villa Adriana in Groenlo, juli 2017.

Op 14 september 2017 hebben wij van de aanvrager de volgende aanvullende stukken ontvangen waarom wij per e-mail van 12 september 2017 hebben verzocht:

- Reactie verzoek om aanvullende informatie van 14 september 2017.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op artikel 3.8 lid 1 van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan BUG B.V., Lasondersingel 143, 7514 BR, Enschede;

voor de soorten, van de verbodsbepalingen en voor de wettelijke belangen zoals weergegeven in tabel 1.

Tabel 1 Soorten, verboden en belangen

Soort	Verbod		Belang ¹
Gewone dwergvleermuis (Pipistrellus pipistrellus)	Artikel 3.5 lid 4	Beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen en rustplaatsen	a)

¹ Belangen:

a) *artikel 3.8 lid 5 b onder 3 de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.*

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorwaarden verbonden:

- 1) De ontheffing geldt voor het gebied rondom Villa Adriana aan de Eibergseweg 1 in Groenlo, zoals aangegeven op de kaart in bijlage 1. De planlocatie wordt begrensd door de Eibergseweg aan de zuidoostzijde, de Halve Maanweg langs de noordoostzijde, begraafplaatsen aan de noordwestzijde en de Groenlose Gracht aan de zuidwestzijde;
- 2) De geldigheidsduur van deze ontheffing eindigt op 15 juli 2019.
- 3) De ontheffing geldt uitsluitend voor de soort, verboden en belangen zoals weergegeven in de tabel 1.
- 4) Indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 3 noodzakelijk zijn, dient de ontheffinghouder onverwijld contact op te nemen met de Provincie Gelderland.
- 5) Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
- 6) De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
- 7) De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
- 8) Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de Provincie Gelderland, via emailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-010132.
- 9) Minimaal vier weken voor aanvang van de werkzaamheden moet melding worden gedaan van de datum van start van de werkzaamheden bij de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-010132.
- 10) De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de Gewone dwergvleermuis.

¹ Onder deskundige verstaat de Provincie Gelderland: Onder een ecologisch deskundige verstaan we een persoon die in een bepaalde situatie en voor specifieke soorten gevraagd wordt te adviseren en/of begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort-specifieke ecologie. Hij voldoet aan een of meer van deze punten:

- Hij/zij heeft een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie;

- 11) De deskundige op het gebied van de Das houdt alle bevindingen bij in een logboek en heeft deze beschikbaar op het project. Daarnaast wordt het logboek uiterlijk twee weken na afronding van de werkzaamheden verstrekt aan de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-010132. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en (indien van toepassing) hoeveel exemplaren van welke soorten op welke locatie zijn waargenomen.
- 12) Binnen twee weken na realisering van de activiteit/het project dient een gereedmelding te worden gedaan aan de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-010132.

Specifieke voorschriften

- 13) Alle mitigerende maatregelen dienen volgens het ecologisch werkprotocol te worden uitgevoerd, met in achtneming van alle overige voorschriften in deze ontheffing.
- 14) Boven de gracht, grenzend aan het plangebied, mag geen verlichting worden geplaatst in verband met foeragerende watervleermuizen.
- 15) Minimaal vijf dagen voorafgaand aan de sloop dient de huidige verblijfplaats ongeschikt gemaakt te worden door het strippen van het gebouw en het maken van tochtgaten. Het ongeschikt maken en de sloop van het middelste gebouw dient te worden uitgevoerd in de maand oktober. De overige twee gebouwen kunnen jaarrond gesloopt worden vanwege het ontbreken van verblijfplaatsen van vleermuizen.
- 16) Alle te slopen gebouwen dienen vlak voor de sloop gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van vleermuizen. Na het ongeschikt maken dient een avondinventarisatie uitgevoerd te worden.
- 17) In de nieuwbouw dienen minimaal 4 inbouwkasten voor vleermuizen te worden gerealiseerd in de spouwen.
- 18) De twee faunapalen met vleermuiskasten blijven duurzaam behouden.

BEOORDELING

Project

In de aanvraag beschreven project

Aan de Eibergseweg 1 in Groenlo zal een nieuwe bierbrouwerij opgericht worden. Op de locatie staat de villa Adriana met diverse aangebouwde gebouwen, omringd door een parkachtige tuin. Het voornemen is om de drie aan de achterkant van de villa geschakelde panden te slopen, waardoor de mogelijkheid ontstaat voor het nieuwbouwen van een bierbrouwerij achter op de kavel. De huidige villa zal worden verbouwd tot proeflokaal/destilleerderij. De villa zal aan de buitenzijde niet worden verbouwd vanwege het monumentale karakter. In de tussenliggende ruimte, voor een groot deel vrijkomend door de voorgenomen sloop, zal een openbare tuin worden aangelegd. De tuin krijgt een openbaar karakter met mogelijkheden voor een aanlegsteiger voor bootjes in de Groenlose gracht naast het plangebied. Voor de realisatie van deze plannen zal de tuin worden aangepast en zullen pleksgewijs opgaande beplantingen

-
- Hij/zij heeft een afgeronde mbo-opleiding, met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten;
 - Hij/zij is werkzaam voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus;
 - Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij de volgende Nederlandse organisaties: Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied;
 - Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de monitoring en/of bescherming.

gedeeltelijk worden verwijderd. Het overgrote deel van de aanwezige beplanting blijft gespaard en op verschillende plekken zal nieuwe aanplant worden gerealiseerd. De ontheffing wordt alleen aangevraagd voor de sloop van het middelste vierkante gebouw, waarin zich een verblijfplaats van de Gewone dwergvleermuis bevindt. Voor de sloop van de overige twee gebouwen is geen ontheffing nodig omdat geen verblijfplaatsen van beschermde soorten wordt aangetast en er zodanig wordt gewerkt zodat geen verstoring optreedt van de verblijfplaats in het vierkante gebouw.

De globale werkzaamheden zullen uit de volgende hoofdonderdelen bestaan:

- Sloop 2 gebouwen achter de villa: vanaf half augustus 2017;
- Bouwrijp maken locatie nieuwe brouwerij: vanaf eind augustus 2017;
- Sloop 3de gebouw: oktober 2017 – na ontvangen ontheffing;
- Inrichten terrein als stadstuin: winter 2017-2018;
- Mitigerende en compenserende maatregelen: aanbrengen permanente faunapalen met vleermuiskasten: maart 2017, ongeschikt maken gebouw voor vleermuizen voorafgaande aan sloop: oktober 2017.

Onderzoek

In de aanvraag beschreven wijze van uitvoering van het onderzoek

In 2016 is een quickscan uitgevoerd. Daarbij is zowel globaal gekeken naar de daadwerkelijk aanwezige flora en fauna, als naar de mogelijke waarden die het gebied herbergt in andere tijden van het jaar die tijdens een éénmalig bezoek niet kunnen worden vastgesteld. Tijdens het veldonderzoek op 19 augustus 2016 zijn de aanwezige ecotopen intensief geïnspecteerd op aanwijzingen van beschermde of Rode lijstgenoteerde flora en fauna. Als aanvulling op het veldbezoek zijn verspreidingstabellen en verspreidingsatlassen, met waarnemingen van de locatie en directe omgeving, geraadpleegd op het voorkomen van beschermde of Rode Lijstgenoteerde soorten. Op basis van potentie bleek nader onderzoek naar de Huismus en vleermuizen nodig.

Om de functie van het gebied voor vleermuizen in kaart te kunnen brengen is een nader vleermuisonderzoek uitgevoerd in de periode augustus 2016 tot juli 2017. Tijdens het zomerhalfjaar zijn verschillende inventarisaties uitgevoerd door een vleermuisdeskundige. Naast het vleermuisonderzoek is in het voorjaar 2017 onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van huismussen in de te slopen gebouwen.

Huisumus

Het soortgericht onderzoek naar de Huismus is gebaseerd op de soortenstandaard Huismus van RVO, in combinatie met de broedvogelmonitoringshandleiding van SOVON. Het onderzoek is uitgevoerd op 30 april 2016, 14 mei 2017 en 23 mei 2017, waarvan de laatste een avondbezoek was en de andere twee ochtendbezoeken. Het betrof onderzoek naar feitelijke nestlocaties door middel van visuele inspecties met een verrekijker. Binnen het plangebied is met name gezocht naar territoriale mannetjes of nest indicerend gedrag zoals slepen met nestmateriaal, voerluchten of jonge vogels.

Vleermuizen

Het soortgericht onderzoek naar vleermuizen heeft plaatsgevonden conform het vleermuisprotocol 2013/2017. Voor het in kaart brengen van vleermuizen is zowel visueel als auditief geïnventarieerd met behulp van een heterodyne batdetector. Het plangebied is in de periode september 2016 tot en met juni 2017 in totaal zes keer bezocht. Op 2 september en 23 september 2016 betrof het twee najaars avondbezoeken gericht op balts- en paarlocaties en indicaties voor winterverblijfplaatsen. De najaarsbezoeken zijn in de avonduren uitgevoerd waarbij het onderzoek minimaal 1 uur na zonsondergang is gestart. De voorzomerbezoeken op 23 mei, 20 juni en 25 juni 2017 zijn in de avond uitgevoerd voor het in kaart brengen van kraamen en zomerverblijven. Deze avondbezoeken zijn gestart ruim voor zonsondergang tot enkele uren

hierna. Op 11 juni 2017 is een ochtendbezoek uitgevoerd vanaf enkele uren voor zonsopkomst tot zonsopkomst. Het te onderzoeken gebouw was tijdens het onderzoek van alle zijden goed overzichtelijk en bereikbaar. In het voorzomeronderzoek is een extra avondronde uitgevoerd om de trefkans voor met name de Laatvlieger, te vergroten. Hierdoor kon gerichter vanaf verschillende vaste locaties worden gepost.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden

De aanwezige gebouwen bleken tijdens de quickscan op 19 augustus 2016 potentieel geschikt voor verblijfplaatsen van Huismus en gebouw bewonende vleermuissoorten als Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger, Grootoorvleermuis en Watervleermuis. De villa bezit een pannendak met dakbeschot en diverse betimmeringen die geschikt zijn voor nestlocaties van de Huismus. Aan de achterzijde gebouwde ruimten bieden door de aanwezigheid van spouwmuren, open stootvoegen en betimmeringen eveneens zeer geschikte mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen.

Huisumus

Er zijn tijdens de quickscan en het soortgericht onderzoek geen nesten of territoriale mannetjes van de Huismus aangetroffen.

Vleermuizen

Tijdens de quickscan zijn op een vensterbank van een van de ramen langs de noordzijde van het middelste gebouw, enkele vleermuiskeutels aangetroffen. Het betreft slechts enkele uitwerpselen, waardoor over de aanwezigheid van een verblijfplaats geen zekerheid bestond. Ook de vleermuissoort en de specifieke functie kon niet worden aangetoond. Overige sporen van vleermuizen als vetstrepen, prooiresten en dergelijke zijn tijdens de quickscan niet aangetroffen. De tuin binnen het plangebied bleek potentieel geschikt als foerageergebied voor vleermuizen, mede door de aanwezige Groenlose gracht aan de rand van het plangebied.

Gewone dwergvleermuis

Tijdens het soortgericht onderzoek najaar 2016 en zomer 2017 is in een van de te slopen gebouwen een zomerverblijfplaats van een mannetje Gewone dwergvleermuis aangetroffen. Deze verblijfplaats is aanwezig in het vierkante gebouw met een invliegopening aan de noordoostzijde. In de twee overige gebouwen zijn geen vleermuisverblijven aanwezig. Onder de invliegopening zijn diverse uitwerpselen gevonden die het gebruik bevestigen. De invliegopening betreft een iets wijkend, aluminium profiel aan de bovenzijde van de muur op circa 3 meter hoogte. De verblijfplaats bevindt zich in de spouwmuur. De locatie wordt gebruikt door 1 vleermuis. Gedurende het najaarsonderzoek zijn geen waarnemingen verricht die duiden op een balts-/paarlootatie of winterverblijfplaats van deze soort in de gebouwen. In de directe omgeving zijn wel baltsende mannetjes gevonden. Deze dieren hebben een balts-/paarverblijf buiten het plangebied.

Ondanks dat het plangebied geschikt foerageergebied vormt voor vleermuizen, werd er tijdens het onderzoek relatief weinig gefoerageerd. Het maximaal geschatte aantal gewone dwergvleermuizen tijdens het onderzoeksmoment op 23 mei bedroeg circa 7. De meeste zijn afkomstig vanaf de bebouwde kom van Groenlo en zijn korte tijd, tot circa 1 uur na zonsondergang, aanwezig in het plangebied. Vervolgens vliegen de meeste (mogelijk alle) dieren richting het noorden het gebied uit.

Laatvlieger

Tijdens alle bezoeken, met uitzondering van het ochtendbezoek, zijn enkele laatvliegers boven het plangebied waargenomen. Het aantal overvliegende dieren werd geschat op 12-15 dieren. Slechts éénmaal is foerageergedrag binnen de tuin vastgesteld. Ook foerageren enkele dieren boven de gracht, buiten het plangebied. Alle overige waarnemingen betreffen op-route-zijnde dieren boven de planlocatie. De dieren zijn afkomstig vanaf een gebouw aan de overzijde van de

gracht. Er zijn geen uitvliegende dieren gevonden en er is geen binding met de gebouwen aangetoond. Verblijfplaatsen van de Laatvlieger binnen het plangebied konden worden uitgesloten.

Rosse vleermuis

Tijdens alle avondbezoeken zijn rosse vleermuizen waargenomen. De dieren foerageerden met een geschat aantal van >6 exemplaren tussen de boomtoppen en boven het water van de gracht. De dieren hadden geen binding met de planlocatie. Van de soort is geen verblijfplaats aangetoond in bomen binnen het plangebied.

Watervleermuis

Alle waarnemingen van Watervleermuis betroffen foeragerende dieren boven het wateroppervlak van de gracht. Hier zijn gedurende de nacht meer dan 5 foeragerende dieren vastgesteld. Er zijn geen aanwijzingen gevonden die een binding met de gebouwen of bomen binnen het plangebied bevestigen. Hierdoor kunnen verblijfplaatsen van deze soort binnen het plangebied worden uitgesloten.

In bijlage 2 zijn de verblijfplaatsen en vliegroutes van vleermuizen weergegeven.

In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden

Door de voorgenomen sloop van het middelste vierkante gebouw zijn op korte termijn effecten te verwachten doordat er 1 verblijfplaats van een solitair mannetje Gewone dwergvleermuis verloren gaat. Door het op de juiste wijze treffen van mitigerende maatregelen worden negatieve effecten op de individuen en populaties voorkomen. De gebouwen 3 en 4 zoals weergegeven in bijlage 1, kunnen worden gesloopt zonder restricties vanuit de Wet Natuurbescherming. Deze gebouwen hebben geen vaste verblijfplaatsen en kunnen qua constructie eenvoudig worden verwijderd zonder schade of verstering van de bestaande verblijfplaats in gebouw 1.

In de aanvraag beschreven preventieve maatregelen om effecten te voorkomen

Er worden geen preventieve maatregelen voorgesteld om effecten te voorkomen.

In de aanvraag beschreven gedragscode

Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode.

Nu preventieve maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wnb vermelde verboden, niet voldoende in deze aanvraag zijn opgenomen en er geen gedragscode van toepassing is, is voor het uitvoeren van de aangevraagde activiteit een ontheffing nodig.

In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de Gewone dwergvleermuis te voorkomen worden de volgende maatregelen voorgesteld zoals beschreven in het ecologisch werkprotocol Villa Adriana:

- In maart 2017 zijn twee faunapalen met twee typen vleermuiskasten geplaatst in de tuin van de Villa, aan de zuidkant van het plangebied (zie weergave in bijlage 3). Op beide palen is een paaltop geplaatst bestaande uit een hoog blok met diverse met elkaar in verbinding staande compartimenten. Hierdoor ontstaat een binnenruimte die zowel door een enkel individu als door een grote kraamkolonie gebruikt kan worden. Daarnaast is aan beide paaltops een speciale zomer-winterkast aangebracht type 1WQ van Waveka. Deze kast is, naast zomerverblijfplaats, door het speciale isolerende materiaal, in milde winters eveneens geschikt als overwinteringsplaats. De beide faunapalen staan op beschutte plekken dicht bij opgaande begroeiing waardoor bereikbaarheid geborgd is. De faunapalen blijven permanent staan in de stadstuin;
- In de nieuwe brouwerij worden 4 inbouwkasten aangebracht als permanente verblijfslocaties voor vleermuizen;

- Het gebouw zal worden gesloopt in oktober 2017, dat is buiten de kwetsbare periodes van de Gewone dwergvleermuis;
- Voorafgaand aan de sloop, zal het gebouw ongeschikt gemaakt worden door middel van vleermuisvriendelijk strippen. Minimaal 1 week voorafgaande aan de sloop wordt de bovenzijde van de muur opengewerkt. Eveneens wordt onderin de muur een fors gat (circa 1 m²) gemaakt waardoor verstoring van het aanwezige microklimaat plaatsvindt. Hierdoor wordt de mogelijk nog aanwezige vleermuis passief gedwongen te vertrekken;
- Voor de start van de sloop wordt door een vleermuisdeskundige beoordeeld of het gebouw 'vleermuisvrij' is. Indien nog vleermuizen aanwezig zijn kan hierdoor gericht worden aangegeven welke maatregelen alsnog noodzakelijk zijn om schade aan de individuen te voorkomen;
- Doordat verlichting een negatief effect kan hebben op vleermuizen, is het van belang de keuze van de verlichting af te stemmen op de functie van het gebied als foerageergebied van vleermuizen². Het is van belang in beginsel geen verlichting binnen het plangebied te plaatsen. Indien dit niet kan worden voorkomen dient gekozen te worden voor het plaatsen van vleermuisvriendelijke verlichting waardoor het negatieve effect op vleermuizen kan worden geminimaliseerd. Het is raadzaam een verlichtingsplan met een vleermuisdeskundige door te spreken. Randvoorwaarden vleermuisvriendelijke verlichting: het heeft de voorkeur geen nieuwe verlichting aan te brengen. Bij het wel toepassen van verlichting:
 - Gebruik lage masten < 4 meter of bij voorkeur geleide verlichting van 1 meter hoogte;
 - Gebruik afgeschermd lichtbundels - lichthinderkappen;
 - Geen uitstraling van licht naar boven of in boomkronen;
 - Naar beneden gerichte lichtbundels;
 - Geen toename van verlichting/strooilicht in de houtsingels en wateroppervlak;
 - Gebruik amberkleurige ledverlichting - Bat-lamp.

In bijlage 3 zijn de mitigerende maatregelen opgenomen.

In de aanvraag beschreven overtreding van verbodsbepalingen

Aan de hand van het voorgaande is in de aanvraag bepaald welke verbodsbepalingen worden overtreden. Dit is aangegeven in het aanvraagformulier. Er is ontheffing aangevraagd voor de soort en verbod genoemd in tabel 1.

Beoordeling

Beoordeling van de resultaten van het ecologisch onderzoek

Wij hebben het ecologisch onderzoek beoordeeld en wij oordelen dat het onderzoek op de juiste wijze is uitgevoerd en compleet is.

Huismus

Voor het huismusonderzoek is voldaan aan de soortenstandaard door het uitvoeren van minimaal 2 bezoeken in de periode 1 april - 15 mei tijdens geschikte weersomstandigheden. Ter aanvulling zijn extra controles uitgevoerd voorafgaand aan het vleermuisonderzoek. Hierdoor kan worden gesteld dat voor deze soort voldoende onderzoeksinspanning is geleverd.

Vleermuizen

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd in september 2016 en mei-juli 2017. Het onderzoek is conform het vleermuisprotocol uitgevoerd. Gezien de onderzoeksinspanning en de verkregen verspreidingsgegevens kan worden gesteld dat er een volledig beeld is gekregen van de functies van het gebied voor alle soorten vleermuizen.

² Pagina 11 Aanvullend onderzoek Ecochore Natuurtechniek.

Beoordeling mitigerende maatregelen

In eerste instantie is voor de mitigatie gezocht naar alternatieve vleermuiskasten aan de te behouden villa. Door het monumentale karakter kon de gemeente geen medewerking verlenen aan het aanbrengen van verblijfplaatsmogelijkheden aan dit gebouw. Hierdoor was het zoeken van geschikte alternatieven noodzakelijk. Doordat de nieuwe brouwerij nog niet gereed is, is gekozen om alternatieve aan te bieden in de vorm van faunapalen aan de zuidkant van het plangebied. De noordzijde van de gebouwen, waar zich ook de verblijfplaats van de Gewone dwergvleermuis bevindt, zal worden gebruikt als toegangsweg voor het bouwverkeer en is daardoor niet geschikt voor de plaatsing van de faunapalen. De faunapalen hebben zowel houten als stenen kasten waardoor overeenkomstige geschikte mogelijkheden worden aangeboden. De vleermuiskasten kunnen zowel als zomerverblijfplaats, als balts-/paarlocatie en winterverblijf (voor milde winters) fungeren. De geplaatste kasten vormen naast de Gewone dwergvleermuis ook geschikte verblijfplaatsen voor soorten als de Ruige dwergvleermuis en Watervleermuis.

Door het aanbrengen van de verschillende soorten kasten op palen en het realiseren van inbouwkasten in de nieuwbouw wordt gegarandeerd dat het totale aanbod aan verblijfplaatsen binnen het plangebied en binnen het leefgebied van de kolonie gewone dwergvleermuizen, tijdens en na de werkzaamheden wordt gegarandeerd. De tuin wordt ingericht als stadstuin met diverse bomen, heesters en open plekken. Ook blijft een groot deel van de huidige beplanting gehandhaafd. Hierdoor blijft het plangebied geschikt als foerageergebied voor verschillende soorten vleermuizen.

Door te werken buiten de kwetsbare periodes van de Gewone dwergvleermuis, het vooraf ongeschikt maken van het te slopen gebouw en het tijdig aanbieden van voldoende alternatieve vleermuiskasten, worden voldoende mitigerende maatregelen getroffen om negatieve effecten tot een minimum te beperken.

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald voor welke (aangevraagde) soorten welke verbodsbepalingen worden overtreden. Deze zijn weergegeven in tabel 1. Voor deze soorten en verboden wordt de ontheffing verleend.

Andere bevredigende oplossing

In de aanvraag beschreven andere bevredigende oplossingen

De huidige gebouwen, met uitzondering van de monumentale villa, vormen voor het oprichten van een brouwerij zeer ongeschikte gebouwen en ruimten. De locatie is decennialang in gebruik geweest als kantoorgebouw waardoor mogelijkheden voor het oprichten van een brouwerij zeer grootschalige en ingrijpende verbouwingen met zich mee zou brengen. Dit zal redelijkerwijs eveneens resulteren in het verdwijnen van de bestaande verblijfplaats van Gewone dwergvleermuis. De locatie aan de rand van de binnenstad, grenzend aan de voormalige brouwerijgronden van Groenlo, vormen een geschikte locatie voor het oprichten van de brouwerij. De vrijkomende ruimte in combinatie met de bestaande parkachtige tuin zullen een publiekelijk belang vormen door de intensieve samenwerking en parkinrichting door de gemeente Oost-Gelre. Hierdoor is er een nieuwe geschikte functie gevonden voor het monumentale gebouw én de omliggende ruimte als openbare stadstuin.

Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen

Het gebouw wordt gesloopt buiten de kwetsbare periodes van de Gewone dwergvleermuis. Daarnaast worden maatregelen getroffen om negatieve effecten zoveel mogelijk te voorkomen. Daarmee is aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Conclusie

Er bestaat geen andere bevredigende oplossing.

Belang

In de aanvraag beschreven belang(en)

In de aanvraag is bepaald welk wettelijk belang op het project van toepassing is. Dit is aangegeven in tabel 1. Dit belang is van toepassing gezien de redenen van sociale en economische aard van de geplande ontwikkelingen. Het oprichten van een plaatsgebonden brouwerij vormt zowel een sociale functie als een economisch belangrijk component in een stad waar van oudsher een grote bierbrouwer was gevestigd. De brouwerij vormt op deze wijze op sociale en economische aard een groter openbaar belang binnen de stad.

Beoordeling van belang(en)

Wij kunnen instemmen met de in de aanvraag beschreven belang. Met de komst van de nieuwe brouwerij, krijgt de regio een economische impuls. Daarnaast krijgt het gebied door de oprichting van een proeflokaal/distilleerderij in de oude villa en het omvormen van de tuin tot openbare ruimte, een sociale functie.

Gunstige staat van instandhouding

In de aanvraag beschreven effect op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten

Met de sloop van het middelste gebouw gaat er slechts 1 zomerverblijfplaats van een solitair mannetje Gewone dwergvleermuis verloren. De vleermuizen zijn wat zomerverblijfplaatsen betreft flexibel en wisselen regelmatig tussen het netwerk aan verblijfplaatsen. Door het ruim een half jaar voor de sloop aanbrengen van voldoende alternatieve vleermuiskasten en de tuin als foerageergebied voor vleermuizen geschikt blijft, kan worden gesteld dat de lokale populatie gewone dwergvleermuizen geen negatieve effecten ondervindt. De locatie blijft als geschikt leefgebied voor gewone dwergvleermuizen duurzaam behouden.

Beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten

Het uitvoeren van de maatregelen als bedoeld in de aanvraag leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de Gewone dwergvleermuis.

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

ZIENSWIJZEN

Gedurende de periode van terinzagelegging kan eenieder schriftelijk of mondeling zienswijzen over het ontwerpbesluit naar voren brengen. Ingediende zienswijzen worden met het uiteindelijke besluit en de bijbehorende stukken ter inzage gelegd.

Schriftelijke zienswijzen kunnen worden gericht aan Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem, of aan post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer dat op de eerste bladzijde van het ontwerpbesluit staat vermeld. Voor een mondelinge zienswijze of toelichting over het ontwerpbesluit kan contact worden opgenomen met het Provincieloket (telefoonnummer (026) 359 99 99).

Wij maken u erop attent dat alleen beroep tegen het uiteindelijke besluit kan worden ingediend als de indiener ook een zienswijze heeft ingebracht tegen het ontwerpbesluit en men belanghebbende is.

De periode van terinzagelegging is te vinden onder de technische informatie van de kennisgeving. Deze kennisgeving is in te zien op de website van Overheid.nl.

Arnhem, 27 september 2017

bijlagen:

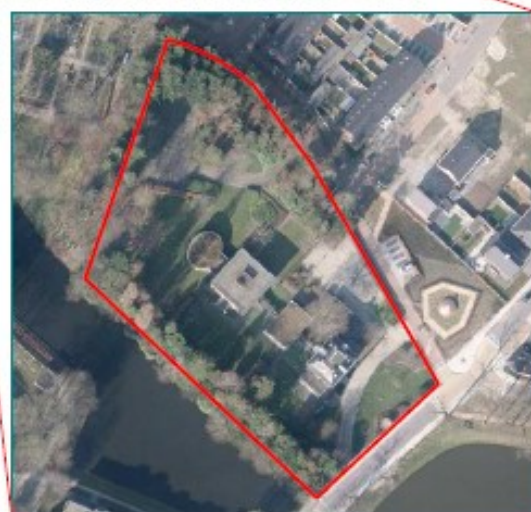
- Bijlage 1: Kaart projectlocatie
- Bijlage 2: Aangetroffen verblijfplaatsen en vliegroutes vleermuizen
- Bijlage 3: Mitigerende maatregelen

BIJLAGE 1

Kaart projectlocatie

Figuur 1. Ligging onderzoeksgebied.
Bron: Google Earth.

Uitsnede: Begrenzing onderzoeksgebied.

Te slopen gebouwen

Figuur 1. Situering planlocatie.

1. Vierkant gebouw met in de zijgevel verblijfplaats gewone dwergvleermuis.
2. Locatie verblijfplaats gewone dwergvleermuis.
3. Op voorhand te slopen gebouwen zonder vaste verblijflocaties beschermde soorten.
4. Op voorhand te slopen gebouwen zonder vaste verblijflocaties beschermde soorten.

BIJLAGE 2

Aangetroffen verblijfplaatsen en vliegroutes van vleermuizen

Figuur 3. Verspreidingskaart waargenomen vleermuizen.
Het roodomkaderde gebied betreft de strikte begrenzing van de onderzoekslocatie.

Vleermuizen

- - gewone dwergvleermuis
- - laatvlieger
- - rosse vleermuis
- - watervleermuis

Stippen - losse waarnemingen (indicatief. De stippen geven een indruk van de dichtheid en verspreiding - (samenvatting van alle bezoeken)

Pijlen - foerageeractiviteit en vliegroutes

Ster - verblijfplaats (globale positionering)

Bliksemschicht - baltsvlucht mannetje.

Globale positionering van paarverblijven van gewone dwergvleermuis, exacte locatie is niet bekend

BIJLAGE 3

Mitigerende maatregelen

3.1.2 Te treffen maatregelen - mitigatie

Periode van sloop

- De periode van de sloop dient te worden afgestemd op de ecologie van de soort waardoor de sloop buiten de meest kwetsbare perioden moet worden uitgevoerd. De periode van sloop staat gepland voor oktober 2017. Ten aanzien van functie van dit gebouw voor vleermuizen (zomerverblijf) is deze periode zeer gunstig.

Verstoren van microklimaat

- Hoewel er geen balts-/paarlocatie in het gebouw is vastgesteld, is het niet geheel onmogelijk dat het mannetje in het najaar van het gebouw gebruik maakt om te overdagen. Doordat het verlaten van de verblijfplaats van verschillende factoren afhankelijk is, dient voorafgaande aan de sloop verstoring plaats te vinden van het binnenklimaat waardoor een eventueel nog aanwezige vleermuis gestimuleerd wordt de verblijfplaats te verlaten en elders een nieuw verblijf te zoeken.

Concreet betekent dit dat ruim voor de sloop (minimaal 1 week voorafgaande aan de sloop) de bovenzijde van de muur dient te worden opengewerkt. Eveneens dient onderin de muur een fors gat (circa 1 m²) gemaakt te worden waardoor verstoring van het aanwezige microklimaat plaatsvindt. Hierdoor wordt de mogelijk nog aanwezige vleermuis passief gedwongen te vertrekken.

- Controle**
Voor de start van de sloop dient door een vleermuisdeskundige te worden beoordeeld of het gebouw 'vleermuisvrij' is. Indien vleermuizen aanwezig zijn kan hierdoor gericht worden aangegeven welke maatregelen alsnog noodzakelijk zijn om schade aan de individuen te voorkomen.

Hiervoor gelden enkele voorwaarden:

- Vleermuisvriendelijk strippen van het gebouw, uitsluitend tijdens relatief warme nachten (> 10°C) met gunstige weersomstandigheden uitvoeren.
- Geef vleermuizen een paar dagen de tijd om zelfstandig te vertrekken na de verstoring van het binnenklimaat.
- Voor de start van de sloop altijd een vleermuisonderzoeker laten controleren of gebouw 'vleermuisvrij' is.

3.1.3 Te treffen maatregelen - compensatie

Door de sloop zal 1 zomerverblijfplaats verdwijnen waardoor compensatie noodzakelijk is. Om de kans op vestiging te vergroten en een stabiele populatie te behouden wordt als uitgangssituatie een minimale compensatieverhouding van 1-4 gehanteerd, conform de beschrijving in de 'Soortenstandaard Gewone Dwergvleermuis'.

Tijdelijke maatregelen

Het treffen van tijdelijke maatregelen is niet noodzakelijk. Op voorhand is vóór het vliegseizoen van 2017 reeds compensatie in de vorm van twee faunapalen met verschillende typen vleermuiskasten gerealiseerd. Hierdoor is gedurende het gehele vliegseizoen van 2017 aanbod van nieuwe kasten in het gebied aanwezig naast de bestaande in gebruik zijnde verblijfplaats. Hierdoor is ruimschoots rekening gehouden met de gewenningsperiode en is er geen moment met verminderd aanbod aan verblijfplaatsen.

Permanente maatregelen

Door de sloop zal 1 zomerverblijfplaats verdwijnen waardoor compensatie noodzakelijk is. Om de kans op vestiging te vergroten en een stabiele populatie te behouden, wordt in de soortenstandaard, opgesteld door Dienst Regelingen van Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, als uitgangssituatie een minimale compensatieverhouding van 1-4 gehanteerd waardoor bij het verwijderen van 1 verblijfplaats 4 nieuwe locaties aangebracht zullen worden.

Uit uitspraken van Dienst Regelingen blijkt dat kasten bestaande uit meerdere compartimenten, die daardoor afzonderlijke verblijven kunnen vormen voor meer individuen, als meerdere voorzieningen per kast kunnen worden gerekend.

De geplaatste vleermuiskasten op het terrein hebben twee typen kasten. Doordat ten tijde van het plaatsen niet duidelijk was of er sprake was van verblijfplaatsen en zo ja welk verblijfstype en voor welke soort vleermuis, is gekozen voor vleermuiskasten die zowel als zomerverblijfplaats, als balts-/paarlocatie en winterverblijf (voor milde winters) kunnen fungeren. De geplaatste kasten vormen met name geschikte verblijfplaatsen voor soorten als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis.

Op beide palen is een paaltop geplaatst bestaande uit een hoog blok met diverse met elkaar in verbindingstaande compartimenten. Hierdoor ontstaat een binnenruimte die zowel door een enkel individu als door een grote kraamkolonie gebruikt kan worden.

Aan beide paaltops is een speciale zomer-winterkast aangebracht type: 1WQ van Waveka. Deze kast is, naast zomerverblijfplaats, door het speciale isolerende materiaal, in milde winters eveneens geschikt als overwinteringsplaats.

De beide faunapalen staan op beschutte plekken dicht bij opgaande begroeiing waardoor bereikbaarheid geborgd is. Zie bijlage 1 voor de locaties van de faunapalen.

Door het aanbrengen van bovengenoemde kasten wordt gegarandeerd dat het totale aanbod aan verblijfplaatsen in het gebied binnen het leefgebied van deze kolonie gewone dwergvleermuizen, te allen tijde wordt gegarandeerd en zelfs toeneemt. Door het toepassen van verschillende kasten zoals aan de faunapalen, worden nagenoeg alle type verblijfplaatsen voor gewone dwergvleermuizen gerealiseerd.

Uitgangspunten geplaatste faunapalen:

- De kasten worden verdeeld over verschillende windrichtingen aangebracht waardoor variatie in microklimaat ontstaat.
- De kasten dienen op minimaal 3 meter hoogte te worden aangebracht.
- Binnen een straal van 3-4 meter voor de uitvliegopening mogen geen objecten als bomen of lichtbronnen worden geplaatst om zo een vrije en zo donker mogelijke in- en uitvliegopening te waarborgen.
- De kasten dienen duurzaam behouden te blijven.

Afweging - resultaat

Het gebied zal als leefgebied voor gewone dwergvleermuis veranderen. Eveneens zal een verandering van aanbod van verblijfplaatsen binnen het strikte plangebied aanwezig zijn. Door het plaatsen van een ruim aanbod van nieuwe vleermuiskasten in de directe omgeving verdeeld over verschillende windrichtingen, ontstaat een ruim aanbod aan verblijfplaatsen.

De tuin wordt ingericht als stadstuin met diverse bomen, heesters en open plekken. Ook blijft een groot deel van de huidige beplanting gehandhaafd. Hierdoor blijft het gebied zeer geschikt als foerageergebied voor verschillende soorten vleermuizen en biedt het gewone dwergvleermuizen en enkele andere soorten, geschikte verblijfslocaties.

Gezien het bovenstaande kan worden gesteld dat behoud van de lokale populatie gewone dwergvleermuizen geen negatieve effecten ondervindt en de locatie als geschikt leefgebied voor gewone dwergvleermuizen duurzaam behouden blijft.

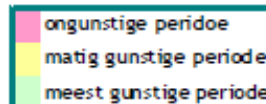
3.2 Fauna algemeen

Het gehele plangebied met diverse opgaande groenstructuren, biedt geschikte plekken voor algemene zoogdieren en enkele algemene broedvogels.

Conform de zorgplicht, Artikel 1.11 van de Wet Natuurbescherming, is het raadzaam het slopen en bouwrijp maken van de deelgebieden buiten de meest kwetsbare periode van de meeste diersoorten uit te voeren. Dit is voor de hier mogelijk aanwezige vogels en verschillende zoogdieren met name de voortplantingstijd. Het uitvoeren van de werkzaamheden kan daardoor het best worden gestart buiten de periode maart-augustus - zie onderstaande tabel.

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
gewone dwergvleermuis	matig gunstige	matig gunstige	matig gunstige	matig gunstige	ongunstige	ongunstige	ongunstige	matig gunstige	matig gunstige	meest gunstige	meest gunstige	meest gunstige
vogels algemeen	meest gunstige	meest gunstige	meest gunstige	meest gunstige	meest gunstige	meest gunstige	meest gunstige	matig gunstige	matig gunstige	meest gunstige	meest gunstige	meest gunstige
kleine zoogdieren	meest gunstige	meest gunstige	matig gunstige	matig gunstige	ongunstige	ongunstige	ongunstige	matig gunstige	matig gunstige	meest gunstige	meest gunstige	meest gunstige

Tabel natuurkalender: slopen en bouwrijpmaken

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
gewone dwergvleermuis	meest gunstige	meest gunstige	matig gunstige	matig gunstige	ongunstige	ongunstige	ongunstige	matig gunstige	matig gunstige	meest gunstige	meest gunstige	meest gunstige
vogels algemeen	meest gunstige	meest gunstige	meest gunstige	meest gunstige	meest gunstige	meest gunstige	meest gunstige	matig gunstige	matig gunstige	meest gunstige	meest gunstige	meest gunstige
kleine zoogdieren	matig gunstige	matig gunstige	matig gunstige	matig gunstige	ongunstige	ongunstige	ongunstige	matig gunstige	matig gunstige	meest gunstige	meest gunstige	meest gunstige

Tabel natuurkalender: ingrepen in houtopstanden

ECOLOGISCH WERKPROTOCOL

Maatregel	Niet gebonden aan periode	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec
Maatregelen voorafgaande aan de uitvoering													
Maatregelen													
Implementeren ecologisch protocol op werkvloer Aanbrengen permanente vleermuiskasten - fauna-palen	2017												
Aanvraag ontheffing Vleermuisvriendelijk strippen gebouw - met verblijfplaats								2017					
Vleermuiscontrole - controle effectiviteit maatregelen													2017
Controleren													
Controleren beschermde soorten (door ecoloog)													
Sloopwerkzaamheden													
Slopen 2 gebouwen zonder verblijfplaatsen Slopen vierkante gebouw - na verlenen ontheffing													
Algemeen													
Neem bij twijfel altijd contact op met ecoloog* Bijhouden logboek - borging maatregelen	2017 2017												
Na realisatie verschillende onderdelen													
Monitoren effectiviteit vleermuisvoorzieningen													2018 en volgende jaren

* - B. Veerman - Ecochore Natuurtechniek - 06-15904121

Tabel 2: Ecologisch protocol - Overzicht van de te treffen maatregelen in de tijd. In hoofdstuk 3 zijn de afzonderlijke onderdelen beschreven.

Figuur 1. Situering planlocatie.

1. Vierkant gebouw met in de zijgevel verblijfplaats gewone dwergvleermuis.
2. Locatie verblijfplaats gewone dwergvleermuis.
3. Op voorhand te slopen gebouwen zonder vaste verblijfclocaties beschermde soorten.
4. Op voorhand te slopen gebouwen zonder vaste verblijfclocaties beschermde soorten.
5. Villa Adriana.
6. Bouwlocatie nieuwe brouwerij.
7. Locatie faunapalen.

Foto 1: invliegopening mannetje gewone dwergvleermuis.

Foto 2: Een van de 2 faunapalen.